

WM.0625-98/10

Pożegnanie Romana Zglobickiego

19 sierpnia 2010 roku, w wieku 73 lat, odszedł od nas Roman Zglobicki – ceniony zgorzelecki pedagog, pisarz, badacz i niezrównany znawca historii miejsc, o których – jak pisał w swoich książkach – nie wolno nam zapomnieć. 8 maja 2010 roku podczas dorocznej, wspólnej uroczystej sesji Rad Miast Zgorzelca i Görlitz, profesor Zglobicki otrzymał tytuł i medal „Zasłużony dla Europa-Miasta Zgorzelec/Görlitz”, dołączając do grona najbardziej zasłużonych dla obu miast osobistości.

Swoją poważną przygodę z historią rozpoczął w 1961 roku podejmując studia historyczne na krakowskiej wyższej uczelni. Ukończył je uzyskując stopień magistra historii. Ze Zgorzelcem związał się w 1962 roku, podejmując prace w ówczesnym Technikum Górniczym, przekształconym wiele lat później w Zespół Szkół Zawodowych i Licealnych im. Górników i Energetyków Turowa. Był pedagogiem, który nigdy nie lekcewał zainteresowań uczniów. To dla nich założył koło historyczne, którego głównym zadaniem było gromadzenie materiałów o obozie i cmentarzu jeńców radzieckich, który władze miasta powierzyły opiece uczniów w 1967 roku. Na bazie powstałych wówczas zbiorów i nawiązanych w tamtym okresie kontaktów z byłymi jeńcami stalagu mieszkającymi na Zachodzie Europy i na innych kontynentach, powstawały bezcenne prace i opracowania poświęcone obozowi jenieckiemu i cmentarzom wojennym w Zgorzelcu. Do dziś stanowią bezcenny materiał źródłowy, najlepsze kompendium wiedzy na temat Stalagu VIII A.

W 1973 roku, na bazie zbiorów profesora Zglobickiego i jego wychowanków, przy Technikum Energetycznym i Górniczym utworzono Izbę Pamięci Narodowej poświęconej Stalagowi VIII A. Jej istnienie pośrednio przyczyniło się do postawienia pomnika na terenie po byłym obozie, a zgromadzone w niej liczne pamiątki i unikalne dokumenty o obozie cieszyły się dużym zainteresowaniem przyczyniając się do upowszechniania wiedzy o stalagu. Posłużyły też profesorowi jako materiał źródłowy podczas pisania obszernej monografii opisującej zgorzeleckie obozy i cmentarze wojenne, w której zawarł całą przebogatą wiedzę jaką dysponował dzięki rozmowom, spotkaniom, dokumentom oraz obfitej korespondencji prowadzonej z Francuzami, Belgami, Amerykanami, Izraelczykami, Rosjanami, Serbami.

Roman Zglobicki zawsze aktywnie uczestniczył we wszystkich wydarzeniach związanych z obozem. W trakcie swoich badań dotarł do postaci Oliviera Messiaena - wybitnego francuskiego kompozytora, który jako jeńiec Stalagu VIII A, skomponował swoje najbardziej przejmujące dzieło - "Kwartet na koniec czasów". Swoim wielkim autorytetem wspierał działalność stowarzyszenia Meetingpoint Music Messiaen, które pragnie na terenie byłego obozu stworzyć Europejskie Centrum Edukacyjno-Kulturalne. To dla tej idei, mimo słabego zdrowia, zgodził się spełnić prośbę Saksońskiej Minister ds. Nauki i Sztuki i 22 stycznia 2010 roku, pojechał aż do Brukseli, gdzie swoją wiedzą o obozie jeńców wojennych podzielił się z

przedstawicielami państw unijnych. Tej samej wiedzy nigdy nie skąpił swoim wychowankom, a w ostatnich latach także młodzieży z całego świata, która co roku przybywa do Zgorzelca i Görlitz, aby pracować dla pokoju. Swoje spotkania z młodzieżą, a szczególnie z młodzieżą niemiecką, traktował jak misję. Niestrudzenie, cierpliwie uzupełniał ich wiedzę o trudnej, wspólnej historii. Pomagał młodym Polakom i Niemcom poznać się i zrozumieć. Wierzył, że to droga do prawdziwej przyjaźni.

Uroczystość pogrzebowa odbyła się 24 sierpnia 2010 r. na zgorzeleckim Cmentarzu komunalnym. Roman Zglobicki został pochowany w alei zasłużonych.

Oprócz tytułu i medalu „Zasłużony dla Europa-Miasta Zgorzelec/Görlitz” Roman Zglobicki był odznaczony także: Złotym Krzyżem Zasługi, Złotym Medalem Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej, Medalem Komisji Edukacji Narodowej i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Opracowała: Renata Burdosz/Samodzielne Stanowisko ds. Współpracy z Mediami